

Recomandarea AAC privind diseminarea, comunicarea și exploatarea cercetării și inovării pentru acvacultura europeană

AAC 2025-20

octombrie 2025

Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC) își exprimă recunoștința pentru sprijinul financiar oferit de UE

*Recomandare privind diseminarea, comunicarea și exploatarea cercetării și inovării
pentru acvacultura europeană*

Index

Index	2
I. Context	3
II. Justificare.....	4
III. Recomandări	7

I. Context

Ca urmare a unei recomandări anterioare a AAC privind prioritățile pentru cercetare și inovare în acvacultura europeană, AAC a luat în considerare o a doua recomandare privind cercetarea și inovarea, dar cu un accent specific pe diseminarea, exploatarea și comunicarea (DEC) rezultatelor cercetării.

- Multe persoane din sectorul acvaculturii, în special din perspectiva producătorilor, dar și din întreaga spirală cvadruplă (cercetare, industrie, mediul academic, societatea civilă), și-au exprimat frustrarea că rezultatele cercetării nu sunt transferate cu succes sau în mod adecvat către utilizatorii finali. În plus, eforturile de cercetare sunt adesea dublate sau nu reușesc să se bazeze pe lucrările anterioare. Există un sentiment puternic în rândul producătorilor că acțiunile de cercetare nu reușesc să se traducă în aplicații practice sau să ofere soluții la problemele actuale/previzibile.
- Această frustrare nu este unică pentru sectorul acvaculturii, dar, la fel ca în cazul altor aspecte ale sectorului agricol și al bioeconomiei, problema este exacerbată de procentul ridicat de microproducători și IMM-uri din acvacultura europeană.
- S-a constatat o frustrare suplimentară cu privire la eșecul organizațiilor de cercetare naționale și regionale (platforme, consilii de cercetare, agenții de finanțare, clustere) de a se angaja în activități de transfer de cunoștințe și de a interacționa cu asociațiile comerciale și organisme reprezentative regionale, naționale sau internaționale.
- A fost exprimată dezamăgirea cu privire la lipsa sinergiilor și a alinierii dintre prioritățile europene în materie de cercetare și obiectivele strategice/strategice în materie de cercetare și inovare și prioritățile fiecărui stat membru (SM), inclusiv o disparitate a finanțării care rezultă din acestea.
- O opinie comună este că structura cererilor de propuneri de proiecte de cercetare europene, în ceea ce privește procesul de depunere a cererilor și dezvoltarea consorțiilor, nu acordă suficientă atenție și nu acordă suficientă importanță includerii utilizatorilor finali și diseminării, exploatării și impactului probabil al rezultatelor proiectelor.
- Aceste preocupări au fost observate, înțelese și preluate de reprezentanți ai Comisiei Europene (CE), ai autorităților naționale de cercetare și ai altor finanțatori ai cercetării.

În plus, sarcinile specifice legate de DEC au fost alocate în cadrul AAC din anexa la Orientările strategice pentru o acvacultură mai durabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021-2030¹. Acestea prevăd:

AAC ar trebui să contribuie la:

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=COM%3A2021%3A236%3AFIN>

- *Încurajarea producătorilor de acvacultură și a altor părți interesate să colaboreze cu institutele de cercetare și inovare și cu autoritățile publice pentru a găsi soluții la provocările dezvoltării durabile a acvaculturii din UE.*
- *Diseminarea în rândul membrilor a informațiilor privind proiectele de cercetare și inovare și rezultatele acestora*
- *Promovarea adoptării de către sectorul acvaculturii din UE a inovațiilor existente.*
- *Promovarea în sectorul acvaculturii a formării periodice a profesioniștilor din domeniul acvaculturii, în special cu privire la modul de încorporare a practicilor inovatoare.*

De asemenea, SM și CE au acțiuni specifice de realizat în ceea ce privește sporirea cunoștințelor și a inovării, astfel cum sunt detaliate în orientările strategice.

În cele din urmă, AAC este conștient de faptul că, în contextul noii Comisii Europene și al apariției Pactului privind oceanele, există intenția de a dezvolta o strategie de inovare pentru economia albastră până în 2027, împreună cu o viziune 2040 pentru pescuit și acvacultură, alături de strategii revizuite pentru bioeconomie și alimentație. Atât AAC, cât și membrii AAC așteaptă confirmarea modului în care părțile interesate din domeniul acvaculturii vor fi implicate în elaborarea Strategiei de inovare pentru economia albastră, a Viziunii 2040 și a altor politici/strategii asociate.

II. Justificare

Odată cu dezvoltarea celui de-al zecelea program-cadru (Orizont Europa 2028 - 2034), a noului fond UE pentru competitivitate și a multiplelor strategii europene care urmează să includă o componentă referitoare la cercetare și inovare (Pactul privind oceanele, Strategia de inovare pentru economia albastră, Strategia pentru bioeconomie, Strategia de reziliență a apei, Viziuni pentru alimentație, agricultură, pescuit și acvacultură), există o oportunitate de a lua în considerare aspecte de reproiectare și îmbunătățire în ceea ce privește structura și obiectivele cercetării finanțate din fonduri publice.

Atât producătorii europeni de acvacultură, cât și factorii de decizie politică și-au exprimat îngrijorarea cu privire la lipsa de creștere a acvaculturii europene, în special în comparație cu alte părți ale lumii. Rapoarte recente (Curtea de Conturi Europeană) sugerează că sprijinul acordat sectorului, inclusiv finanțarea cercetării, nu a produs rezultatele scontate în ceea ce privește creșterea și îmbunătățirea producției și nu a abordat suficient blocajele și provocările cheie. Acest lucru reflectă preocuparea mai largă față de necesitatea urgentă de a îmbunătăți competitivitatea UE, absorbția cercetării și transferul inovării.

Regulamentul privind politica comună în domeniul pescuitului a solicitat o abordare strategică coordonată a UE pentru a sprijini creșterea sectorului acvaculturii din UE, asigurând în același timp durabilitatea economică, socială și de mediu a acestuia. Orientările strategice pentru acvacultura europeană pun accentul pe creșterea durabilă și abordează o

serie de domenii prioritare, care vor beneficia toate de un efort sporit de cercetare și transfer de inovare. Printre domeniile prioritare se numără: accesul la spațiu și apă, reglementarea și administrarea, sănătatea animală și sănătatea publică, adaptarea la schimbările climatice și atenuarea acestora, organizarea producătorilor și a pieței, diversificarea și adăugarea de valoare, performanța de mediu, starea de întreținere a animalelor, datele, monitorizarea și controlul, precum și aspecte ale licenței sociale. Există un sentiment puternic din partea părților interesate că acțiunile și rezultatele cercetării nu sunt puse în aplicare în mod eficient, iar rezultatele cunoștințelor nu sunt transferate. Acest lucru reprezintă o provocare deosebită în sectorul acvaculturii, având în vedere numărul variat de specii și sisteme de producție și nivelul ridicat (80%) de microîntreprinderi și alte IMM-uri.

Se preconizează că acvacultura va avea un rol din ce în ce mai important în politica alimentară și în sistemele alimentare ale UE și ale statelor membre. Ar trebui, de asemenea, să se ia în considerare rolul important pe care acvacultura îl poate juca în sistemul alimentar în sens larg în ceea ce privește furnizarea de ingrediente pentru hrana animalelor, alături de utilizarea farmaceutică și nutraceutică și ca îngrășământ (de ex., prin recuperarea nămolurilor sau utilizarea algelor).

Activitățile europene de cercetare sunt finanțate și întreprinse prin mai multe canale diferite (de ex., Orizont Europa, Parteneriatul european, Strategia de specializare inteligentă (S3) și Interreg, Life și programele Grupului de acțiune locală pentru pescuit) și este important să se evite duplicarea și repetarea activităților de cercetare, să se asigure sinergii între proiecte și programe de lucru și ca rezultatele cercetării să fie comunicate în mod eficient părților interesate pentru a asigura impactul.

Este important să recunoaștem eșecurile percepute în ceea ce privește transferul de cunoștințe și inovare, în special în ceea ce privește acele state membre clasate mai sus în indicele de inovare al UE decât cele clasate mai jos. Deși bine intenționate, criteriile regionale și geografice ale apelului privind transferul de inovare (S3, instrumentele de investiții interregionale în inovare) s-au dovedit a fi dificil de îndeplinit, în special în rândul actorilor din bioeconomie.

Deși este recunoscut faptul că anumite servicii de extensie ale CE sunt puse la dispoziție (de ex., Horizon Booster, Horizon Results Platform), există îngrijorarea că aceste oportunități nu sunt bine cunoscute și subutilizate. Serviciile actuale de extensie sunt percepute ca fiind nepotrivite pentru a ajuta la transferul de cunoștințe al rezultatelor cercetării către producătorii primari și părțile interesate din lanțul valoric și ar trebui să se ia în considerare modul în care ar putea fi furnizată cea mai bună asistență suplimentară pentru cererile de proiecte din sectoarele alimentar și bioeconomic.

În mod similar, există provocări în ceea ce privește angajamentul față de arhivele de cercetare actuale. Facilitatea CORDIS este considerată dificilă de către mulți potențiali utilizatori finali ai rezultatelor cercetării și există preocupări cu privire la lipsa de angajament față de noile resurse, cum ar fi baza de cunoștințe a mecanismului de asistență pentru acvacultură (MAA)

și materialele de referință EURCAW-Aqua, în special din partea producătorilor și a altor părți interesate din lanțul valoric.

În ceea ce privește orientările strategice, au fost luate anumite măsuri pentru a aborda considerentele DEC. Acestea includ:

- AAC a înființat în prezent un grup axat pe cercetare pentru a analiza prioritățile în materie de cercetare și inovare și aspectele conexe.
- CE (DG MARE, CINEA) finanțează MAA, a cărei activitate a inclus până în prezent crearea unei [platformă web](#) cu [bază de cunoștințe](#) în plus față de organizarea de seminarii tehnice atât pentru statele membre, cât și pentru părțile interesate invitate.
- Au avut loc evenimente (de ex., în asociere cu WESTMED și Mecanismul de asistență pentru bazinul Mării Negre) pentru promovarea MAA.
- AAC ia în considerare în mod activ activitățile de schimb de cunoștințe și DEC, inclusiv propunerea pentru trei webinarii anuale. Primul webinar AAC privind diseminarea informațiilor către fermierii din UE a avut loc în septembrie 2025. Subiectul propus se referea la buna creștere a animalelor și ar putea exploata un document de lucru al personalului (SWD) creat ca parte a rezultatelor MAA².
- Statele membre și autoritățile naționale competente trebuie să se coordoneze cu Centrul de referință al UE pentru bunăstarea animalelor acvatice (EURCAW-Aqua), pentru a armoniza transferul de cunoștințe privind starea de bună întreținere.
- Prin intermediul Platformei europene pentru tehnologie și inovare în acvacultură (EATiP), o [Platformă tematică de specializare inteligentă](#) a fost creată pentru a aborda [Acvacultura circulară inteligentă](#). Strategiile de specializare inteligentă sunt puternic promovate de DG REGIO, DG MARE și DG RTD (printre altele) ca un important instrument interregional de transfer de inovare axat pe industrie.
- Au loc o serie de evenimente și conferințe europene și naționale la nivel înalt privind acvacultura, în cadrul cărora se evidențiază transferul de cunoștințe și inovare - de ex., conferințele EAS Aquaculture Europe, AquaNor (Nu), AquaFarm (IT), AquaFutureSpain (ES) și Aquavision (Nu).
- Au fost finanțate și încurajate programe transnaționale de acces la cercetare (TNA) (de ex., programul AquaExcel [FP7, H2020, HE] și actualul proiect AQUASERV).
- Ca și în cazul TNA-urilor, alte domenii de cercetare necesită sprijin financiar pe termen lung pentru a asigura rezultate, acest lucru fiind relevant în special în cazul programelor de ameliorare și selecție (care necesită o perioadă de aproximativ 20-30 de ani pentru ca rezultatele să fie demonstrate).

² [Document de lucru privind personalul de bună creștere a animalelor](#)

III. Recomandări

Recomandările AAC:

Pentru Comisia Europeană

Proiectarea apelurilor de cercetare finanțate din fonduri publice și cerințele DEC

- Apelurile cercetare și inovare finanțate de UE ar trebui să pună un accent mai mare pe acțiunile DEC în cadrul modelelor de proiectare a apelurilor și de propuneri de proiecte, inclusiv alocarea unui punctaj mai mare evaluatorilor pentru activitățile DEC și transferul de inovare.
- Acolo unde este relevant, trebuie încurajată și specificată aplicarea practică a rezultatelor/constatărilor proiectului.
- Ar trebui întreprinse activități de identificare a soluțiilor practice cuprinse în rezultatele cercetărilor deja întreprinse, cu accent pe aplicarea acestora de către producătorii primari și alte părți din lanțul valoric al acvaculturii.
- Partenerii din industrie ar trebui încurajați și incluși în cadrul consorțiilor de proiecte ori de câte ori este posibil, acordându-se o pondere mai mare acelor propuneri de proiecte care includ implicarea directă a industriei sau a altor părți interesate adecvate.
- Recrutarea evaluatorilor externi ar trebui să fie anunțată și efectuată de către toate părțile interesate, solicitându-se asistență din partea organizațiilor reprezentative ale mai multor actori, după caz (de ex., consilii consultative, cadre de cercetare, parteneriate, platforme tehnologice, asociații industriale și organizații de producători).
- Subiectele apelurilor de cercetare ar trebui să includă domenii orientate către piață care abordează lacunele actuale în materie de cunoștințe și provocările în materie de inovare din sectorul acvaculturii. În același timp, ar trebui promovate subiecte de apel orientate către politici, sub rezerva evaluărilor economice și de piață.

Evenimentul anual de cercetare în domeniul acvaculturii

- DG RTD/DG MARE, ținând seama în mod corespunzător de alte direcții, centre de referință și agenții, ar trebui să solicite asistență/lucreze cu platforme multiactor pentru a organiza anual zile ale cercetării DEC, prezentând analize de portofoliu și cele mai importante proiecte de cercetare finanțate de UE (Orizont, Parteneriate UE, FEAMPA, LIFE, FLAG, FEDR etc.). Astfel de evenimente ar putea urma formatul seminariilor și atelierelor tehnice³. Ar trebui să se pună accentul pe cea mai bună modalitate de a ajunge la producători la nivel de fermă/local/regional. Acest lucru poate fi sprijinit prin intermediul MAA (a se vedea mai jos) și realizat cu ajutorul platformelor multiactor existente pentru cercetarea în domeniul acvaculturii (de exemplu, platformele tehnologice și de inovare - EATiP, FABRE TP, FoodDrinkEurope).

³ Recomandarea AAC privind prioritățile de cercetare și inovare pentru sectorul acvaculturii
<https://aac-europe.org/en/publication/aac-recommendation-on-research-and-innovation-priorities-for-the-aquaculture-sector/>

Infrastructură și analiză

- Accesul transnațional la infrastructurile de cercetare (TNA) ar trebui sprijinit în continuare, dar TNA trebuie să includă consultarea și implicarea industriei (de ex., prin intermediul panourilor consultative pentru cercetare din industrie).
- Analiza periodică a portofoliului, luând în considerare transferul de cunoștințe și impactul, ar trebui să continue să fie efectuată pentru toate sectoarele acvaculturii (marin, de apă dulce, pești, crustacee, alge, lanțul valoric etc.).
- Ar trebui să se ia în considerare modul în care serviciile de extensie în domeniul cercetării ar putea servi cel mai bine transferului de cunoștințe către beneficiarii din sectoarele bioeconomiei și alimentar.

Strategii de specializare inteligentă și transfer regional de inovare

- Ar trebui acordat un sprijin mai mare, inclusiv sprijin financiar, Platformei tematice de specializare inteligentă în acvacultură (TSSP) pentru a promova și încuraja transferul interregional de inovare. Din nou, ar trebui să se pună accentul pe cea mai bună modalitate de a ajunge la producători la nivel de fermă/local/regional și de a promova adoptarea strategiilor S3 pentru economia albastră la nivel regional.
- Ar trebui să se acorde un sprijin mai mare acțiunilor de grup ale UE referitoare la transferul de cunoștințe, inclusiv facilitățile de testare, incubatoarele și programele de accelerare.
- Alocarea de fonduri (de ex., FEAMPA) pentru promovarea transferului de cunoștințe în domeniul cercetării în domeniul acvaculturii (legat de activitățile S3 / clustering / regionale) atât la nivel european, cât și la nivelul statelor membre.
- Sprijinul, inclusiv sprijinul financiar, ar trebui să devină eligibil pentru țările din afara UE care sunt lideri în cercetarea și inovarea în domeniul acvaculturii, permițând transferul de tehnologie și cercetare de succes între regiuni.

Mecanismul de asistență pentru acvacultură

- Promovarea și sprijinirea bazei de cunoștințe MAA, în cadrul spiralei cvadruple a acvaculturii (cercetare, industrie, mediul academic, societatea civilă), inclusiv finanțarea unor măsuri mai proactive în materie de cercetare și transfer de cunoștințe.
- O așteptare declarată în propunerile de cereri de propuneri de proiecte pentru ca produsele și rezultatele cunoștințelor să fie partajate și încărcate în baza de cunoștințe MAA (sub rezerva aprobării).
- Prezentarea periodică a actualizărilor privind baza de cunoștințe MAA către AAC/în cadrul unor evenimente precum zilele de informare axate pe cercetare de mai sus.
- Sondajul priorităților de cercetare din industrie (orientat către microîntreprinderi și IMM-uri, cu referire la asociațiile profesionale din industrie) pentru a se asigura că acțiunile DEC sunt un proces bidirecțional care alimentează un proces de schimb de informații de cercetare receptiv.
- MAA ar trebui să sprijine acțiunile de transfer de cunoștințe din partea unor organizații precum EATiP și Societatea Europeană de Acvacultură, angajându-se cu organismele comerciale naționale sau la nivelul UE și cu alte rețele de cercetare (de ex., EMBRC, EFARO).

- Finanțarea disponibilă pentru cercetarea în domeniul acvaculturii și transferul de inovare ar trebui promovată în mod activ prin intermediul MAA.

Pentru statele membre ale UE

Planuri multianuale (MAP) pentru acvacultură

- Alocarea de fonduri (de ex., FEAMPA) pentru promovarea transferului de cunoștințe în domeniul cercetării în domeniul acvaculturii (legat de activitățile S3 / clustering / regionale) atât la nivel european, cât și la nivelul statelor membre.
- Cartografierea și raportarea activităților de cercetare în domeniul acvaculturii din statele membre, ca parte a MAP-urilor pentru acvacultură, cu transmiterea informațiilor către baza de cunoștințe MAA.
- Cercetarea priorităților de cercetare ale industriei (orientate către microîntreprinderi și IMM-uri, cu referire la asociațiile profesionale naționale din industrie și la grupurile de acvacultură) ca parte a elaborării programelor naționale de acțiune pentru acvacultură.

Statele membre/organismele naționale de cercetare ale SM

- Statele membre să solicite organizațiilor de cercetare naționale și regionale (de ex., platforme, consilii de cercetare, agenții de finanțare, grupuri, puncte naționale de contact) implicate în cercetarea în domeniul acvaculturii să se implice în activități de transfer de cunoștințe și să interacționeze cu asociații comerciale regionale, naționale sau internaționale/organisme de reprezentare/grupuri în ceea ce privește nevoile de cercetare în domeniul acvaculturii și de transfer de inovare.
- Cercetările întreprinse cu finanțare sau sprijin parțial din partea UE (de ex., prin FEAMPA, LIFE, Interreg) ar trebui să fie rezumate în conformitate cu cele de mai sus și ar trebui să fie înregistrate în mod obișnuit în resursele de partajare a cunoștințelor, cum ar fi Mecanismul de asistență pentru acvacultură.

Consiliul consultativ pentru acvacultură (AAC)

Rue Montoyer 31, 1000 Bruxelles, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/aquaculture-advisory-council/>
www.aac-europe.org